

2011-11-23

On a Visit to Tomasz Lissowski in Warsaw

by Michael Negele

For the second time this year, i.e. in November I had the opportunity for a short business trip to Warsaw. (For the first visit in April 2011 please see the pictorial report [Chess Enthusiasts at Warsaw](#). Meanwhile there is also a [Polish] article online about the visit to the publishing house Penelopa, including the visit of Jurgen Stigter and Calle Erlandsson - have a look at "Vistula Chess Monthly": www.astercity.net/~vistula/...)

Below some pictures resulting from my visit to Tomasz Lissowski ...

Tomasz Lissowski in a "mom-and-pop grocery store" with a bag of Polish gummy bears (picture below).

Gizycki's ExLibris.

In Tomasz' study I could once again admire his library, first and foremost items from the interesting collection Jerzy Gizycki.

A new book too was recently published where Tomasz Lissowski has cooperated, it is the "History of chess in the Ostrowski region, part II" with biographies of 64 chess players from Ostrów Wielkopolski (according to www.wszach.poznan.pl/turnieje2011/promocjaksiazki-dudzinski.pdf):

Paweł Dudziński

Współpraca Kinga Dudzińska
Tomasz Lissowski

Historia szachów na ziemi ostrowskiej cz. II

Słownik biograficzny szachistów ostrowskich

Paweł Dudziński (ur. 19 lutego 1983 w Kępnie) – Ostrowski szachista, trener, działacz i sędzia szachowy. Absolwent pedagogiki na UAM Poznań. Temat pracy dyplomowej: „Rozwiązywanie problemów w nauce gry w szachy przez dzieci”. Członek Komisji Historycznej Polskiego Związku Szachowego, przewodniczący Komisji Rewizyjnej WZSzach i wiceprezes Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego. Posiada tytuł mistrza FIDE (Międzynarodowej Federacji Szachowej). W pracach nad dwoma tomami „Historii szachów na ziemi ostrowskiej” pomagali mu - historyk szachowy Tomasz Lissowski z Warszawy i małżonka Kinga Dudzińska (ur. 28 grudnia 1983 r. w Pleszewie), absolwentka Politechniki Poznańskiej.

Prof. dr hab. Andrzej Kwilecki nt. II tomu „Historii...”:

„Z XIX wieku pochodzą pierwsze udokumentowane ślady turniejowej gry szachowej na ziemiach polskich. W XX wieku powstają już kluby szachowe coraz liczniejsze, rozwija się życie międzynarodowe, organizowane są mecze i najróżniejsze turnieje. W szachy gra się w miastach nie tylko dużych, również w średnich i zupełnie małych. Jednak monografie poświęcone poszczególnym ośrodkom gry szachowej są nieliczne. Mam nadzieję, że druga już książka Pawła Dudzińskiego mówiąca o szachach i szachistach Ostrowa Wielkopolskiego zachęci miłośników historii innych miast do poszukiwania dokumentów i wspomnień umożliwiających opracowywanie dziejów tej gry w ich miejscowościach”.

Z listu profesora Andrzeja Kwileckiego do autora nt. I tomu „Historii...”:

*Drogi Panie,
dziękuję serdecznie za książkę nt. historii szachów ostrowskich i jednocześnie gratuluję tego wydawnictwa. Książkę oceniam wysoko:
ma przejrzystą konstrukcję,
oparta jest na starannie opracowanych i różnorodnych źródłach,
podaje mnóstwo interesujących faktów z życia i działalności szachistów,
zawiera obfity materiał ściśle szachowy /partie, tabele i wyniki turniejowe itp./,
jest wkładem do b. ubogiej polskiej literatury regionalnej.
Książka przypomina mi szachistów ostrowskich, których dobrze niegdyś znałem /Walczyk, Pisula, Lipiński/. Pamiętam też Hanię Walczykową i jej udział w pierwszym dużym turnieju błyskawicznym w Poznaniu.*

*Pozdrawiam i życzę pomyślności
w życiu i w szachach
Andrzej Kwilecki*

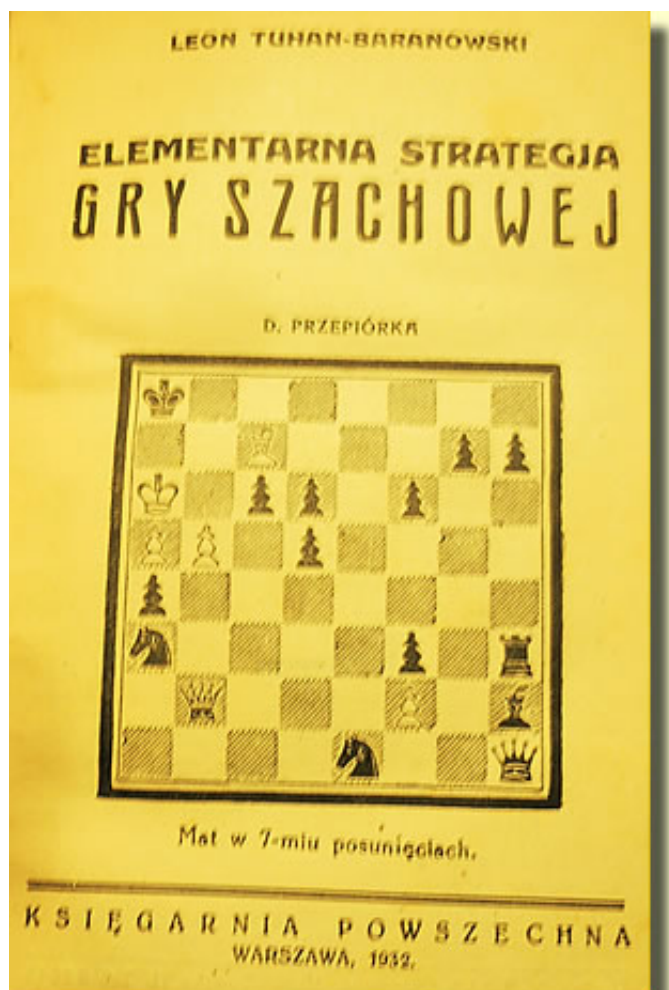
Prof. dr hab. Andrzej Kwilecki (ur. 23 października 1928 w Kwilczu) – Znany socjolog, politolog i zarazem szachista. Zajmował się: migracjami i osadnictwem na Ziemiach Zachodnich, mniejszościami narodowymi, ziemiaństwem, integracją zachodnioeuropejską, historią socjologii polskiej i historią szachów. W 1990 napisał znakomite „Szachy w Poznaniu”, a w 1991 „Partie i kombinacje szachistów poznańskich” (wspólnie z R. Musem). Jedną z jego ostatnich publikacji jest książka pt.: „Silva rerum. Ludzie, instytucje, wydarzenia. Zapiski i wspomnienia” (Poznań 2007).

ISBN 978-83-61530-00-8

Biblioteka Publiczna
im. Stefana Rowińskiego
w Ostrowie Wielkopolskim

I was astonished to find three Polish textbooks by **Leon Tuhon-Baranowski** who played in the General Government several tournaments during WW II under the pseudonym Lissé (or Lisse).

[_](#) The Fundamental Chess Strategy (1932) -

only this work is listed in the L/N-catalogue.

PRZEDMOWA.

Książka niniejsza przeznaczona jest przede wszystkim dla tych amatorów-szachistów, którzy poza dorywczą praktyką domową nie mieli okazji zmierzać się z innymi zwolennikami królewskiej gry. Większość takich szachistów posiada bardzo mgliste pojęcie o istocie gry szachowej, tembardziej zaś o jej teorii. Dla tych szachistów niezbędne jest poznanie zasad ogólnych, elementów strategicznych, krótkiego zarysu stadium końcowego i otwarć.

W dziełku niniejszem ograniczyłem się do rzeczy zasadniczych. W dziale zasad ogólnych i końcówek podałem tylko elementy najistotniejsze, w dziale otwarć zaś starałem się nie przeciążać uwagi czytelnika zbędnymi warjantami bocznymi, dając tylko gry główne. Partje ilustrujące otwarcia wybrane zostały z szerokiem uwzględnieniem praktyki turniejów krajowych, stojących naogół na dość wysokim poziomie. Nie trzymałem się zasady „partja dla ilustracji warjantów”, — gdyż zrozumienie debiutu polega na wyrobieniu w pamięci pewnych typowych pozycji.

Zmieniłem również zwykły porządek działów, gdyż istotę otwarć szachista może pojąć tylko pod warunkiem zrozumienia zasad ogólnych.

The foreword of the above

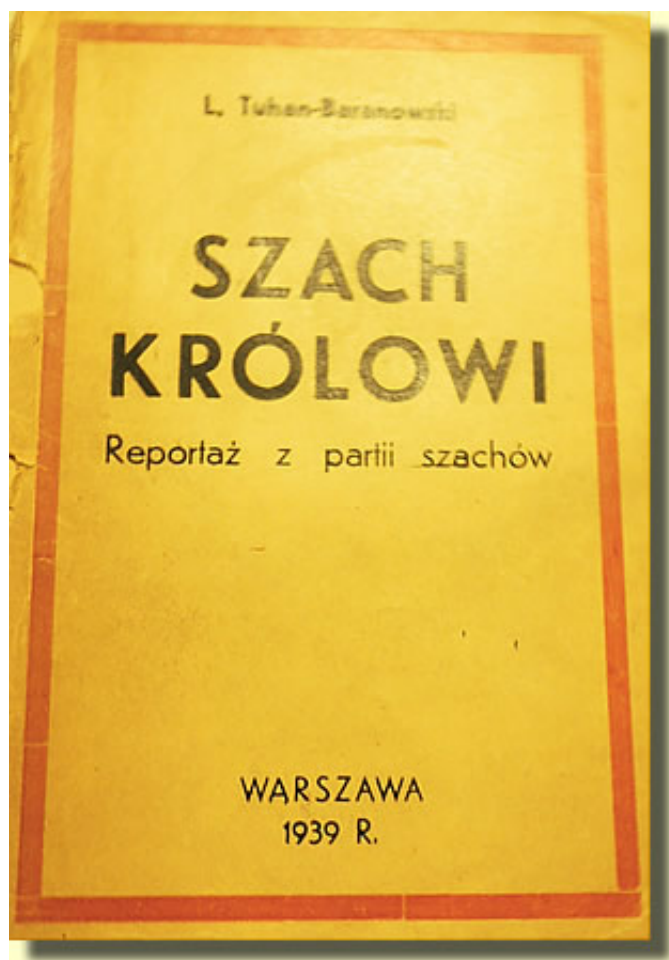
book

— 4 —

Na zakończenie podałem krótką antologię polskiej kompozycji zadaniowej, tej dziedziny poezji szachowej, przedstawiającej najładniejsze kombinacje królewskiej gry.

Warszawa, w maju 1931 r.

L. Tuhan-Baranowski.

1939) — **Check to the King!** (Game collection from

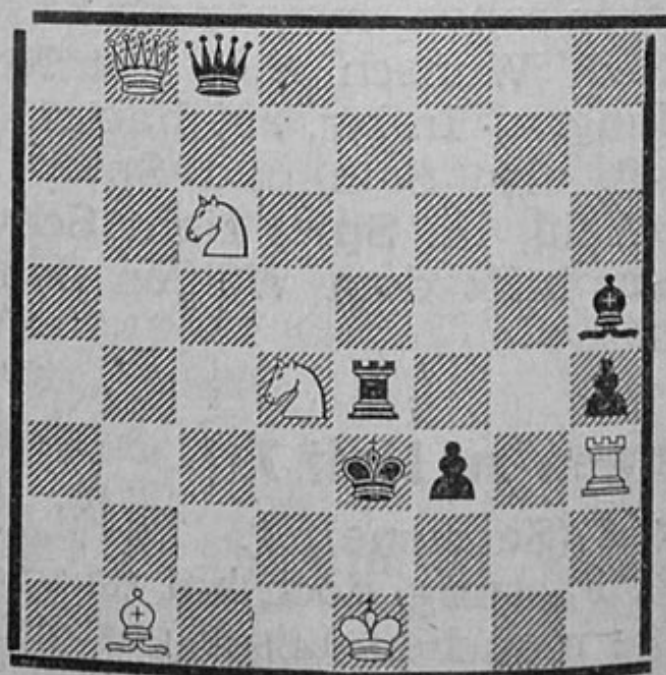

- Leon Tuhan-Baranowski (1907-1954) Picture from *Les cahiers de l'Echiquier français*

L. Tuhan-Baranowski +

Aus Worms erhielten wir die traurige Nachricht, daß **L. Tuhan-Baranowski** am 27. April mit seinem Motorrad tödlich verunglückt ist. Die Problemwelt verliert in ihm einen internationalen Meister des Problems, dessen Schaffen in zwei Perioden ablief. Von 1927 bis etwa 1935 waren seine Werke in den Schachspalten und Schachzeitungen zahlreicher Länder zu finden. Er ging nicht mit der Mode der „Fachleute“, sondern blieb in Lösernähe. Sein Lieblingsgebiet war der **Antiblock**, ein Thema, das auch unsere heutige Aufgabe zeigt. Nach langer Pause begann L. T.-B. ab 1951 wieder unter dem Pseudonym „WORMATIUS“ zu komponieren. Viele Preise und Auszeichnungen konnte er bei einem Gesamtwerk von mehr als 300 Aufgaben entgegennehmen.

L. Tuhan-Baranowski II Problema 1933

Matt in 2 Zügen
1. Dd6!

You will find more details about Leon Tuhon-Baranowski in the "GESCHICHTE DES SV 03/25 KOBLENZ E.V. UND DES SCHACHSPIELS IM RHEINLAND (1808-2008)" by Dr. Thomas Bohn, see footnote 646 on p. 113 of the below linked pdf file:

www.svkoblenz.de/downloads/geschichte_svkoblenz.pdf.

A separate article on L. Tuhon-Baranowski is planned for our next but one KWA newsletter (CSQ No. 7).